δίκτυο για τα δικαιώματα του παιδιού

Εργαστήρι πολιτισμού
Αλκαμένους 11β, Αθήνα
ΔΩΡΗΤΗΣ: ΙΣΝ/SNf ΙΔΡΥΜΑ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΙΑΡΧΟΣ

Αλκαμένους 11β, Σταθμός Λαρίσης, Αθήνα 104 39 / τηλ.: 210.8846.590 / diktio1@gmail.com / www.ddp.org.gr

Ομάδες Ανάγνωσης
για παιδιά
Οργάνωση - Λειτουργία - Συντονισμός

ΧΩΡΟΣ
Αίθουσα Βιβλιοθήκης
Πολιτιστικό κέντρο
Σχολική αίθουσα (εκτός σχολικού ωραρίου)
Δωμάτιο ενός σπιτιού
Φροντίζουμε όσο γίνεται να είναι το περιβάλλον ευχάριστο και φιλικό

ΧΡΟΝΟΣ
Σταθερή ημέρα, κάθε βδομάδα ή κάθε δεκαπέντε ημέρες
Διάρκεια: 1-1.5 ώρα

ΜΕ ΠΟΙΟΥΣ
Η ομάδα των παιδιών που θα συμμετέχουν μπορεί να είναι από σχολείο της περιοχής μας, σε συνεργασία με έναν εκπαιδευτικό, ή από τον κοινωνικό μας περίγυρο.
Αριθμός παιδιών: 10-12, της ίδιας περίπου ηλικίας

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ-ΕΜΨΥΧΩΤΗΣ
Ενήλικος που αγαπάει το διάβασμα

ΜΕΘΟΔΟΣ
- Τα παιδιά διαβάζουν το βιβλίο που έχει επιλέξει η ομάδα, στο σπίτι τους
- Ανάγνωση στο χώρο συνάντησης από τον εμψυχωτή (για μικρά παιδιά ή και για μεγαλύτερα ως εναλλαγή)

ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ
Στην πρώτη συνάντηση (γνωριμίας με τα παιδιά – διερευνητική):
- Εξηγούμε τη διαδικασία λειτουργίας της ομάδας
- Ανιχνεύουμε τα ενδιαφέροντά τους (δεν υποτιμάμε, προτείνουμε το καλύτερο)
- Ακούμε επιθυμίες για το είδος του βιβλίου (εάν δεν γνωρίζουν τι τους αρέσει, εκμαιεύουμε τις απαντήσεις)
- Ακούμε προτάσεις για θέματα, συγγραφείς, τίτλους
- Κάνουμε προτάσεις (γενικά – ειδικά/συγκεκριμένα βιβλία)

- Δείχνουμε κάποια βιβλία (5-6 ή και περισσότερα)
- Διηγούμαστε, πολύ συνοπτικά, βιβλία (ή είδη) που μας άρεσαν
- Παροτρύνουμε τα παιδιά να κάνουν το ίδιο
- Αποφασίζουμε συλλογικά. Επιλέγουμε βιβλίο
- Ορίζουμε την ημερομηνία της επόμενης συνάντησης
- Για την αναζήτηση του βιβλίου, κατευθύνουμε τα παιδιά στις σχολικές/ δημοτικές βιβλιοθήκες ή κάνουμε ομαδική αγορά, εξασφαλίζοντας πιθανή έκπτωση

Πριν από τη συνάντηση:

- Έχουμε αναζητήσει και εντοπίσει βιβλία, που να καλύπτουν ευρύ πεδίο ενδιαφερόντων
- Αν είναι δυνατό, έχουμε διαβάσει κάποια από αυτά ή τουλάχιστον τις περιλήψεις στο οπισθόφυλλο
- Επιλέγουμε όχι μόνον λογοτεχνικά βιβλία, αλλά και βιβλία γνώσεων

Πριν από την πρώτη συζήτηση, ο εμψυχωτής έχει διαβάσει <u>όλο</u> το βιβλίο.

ΣΤΟΧΟΣ

Στόχος μας είναι να νιώσουν τα παιδιά πως το βιβλίο που διαβάζουν

- τα αφορά
- συνδυάζεται με παιχνίδι.

Γι’ αυτό:

- δεν αναπαράγουμε την ατμόσφαιρα της σχολικής τάξης, που ισοδυναμεί με έλεγχο και επιβολή
- δεν ρωτάμε: «τι διάβασες», «τι κατάλαβες», «τι θέλει να πει ο συγγραφέας»
- δεν υποχρεώνουμε σε συμμετοχή στη συζήτηση
- δεν εξηγούμε
- δεν αναζητάμε τη «σωστή» απάντηση
- δεν κατευθύνουμε προς τη δική μας άποψη
- αν χρειαστεί, δίνουμε το έναυσμα της συζήτησης, οπότε τα παιδιά ακολουθούν
- δίνουμε το λόγο για να μιλήσει όποιος θέλει, όπως θέλει (φροντίζοντας να διατηρείται το «νήμα» της συζήτησης)
- συζητάμε με τα παιδιά την πλοκή της ιστορίας
- ακούμε απορίες και αντιρρήσεις
- ακούμε σχόλια για τη συμπεριφορά των ηρώων
- προτρέπουμε να μιλήσουν για ό,τι τους έκανε εντύπωση
- καλούμε να προβλέψουν τις εξελίξεις
- ενθαρρύνουμε τον διάλογο μεταξύ τους

Ας έχουμε υπόψη μας πως τα παιδιά δυσκολεύονται να παραμείνουν συγκεντρωμένα για πολλή ώρα. Διανθίζουμε, λοιπόν, τη διαδικασία της συζήτησης με παιχνίδι ή άλλες δραστηριότητες.

ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ

- Συζήτηση
- Ποικιλία εμψυχώσεων (πολλές ιδέες στο βιβλίο του Κριστιάν Ποσλανιέκ, που προτείνεται παρακάτω)
- Παιχνίδι
- Παράλληλες δραστηριότητες (π.χ., ζωγραφική/εικονογράφηση του βιβλίου, δραματοποίηση, προβολή ταινίας, μουσική, επίσκεψη σε χώρο σχετικό με το θέμα, πρόσκληση του συγγραφέα κ.ά.)

Πέρα από τις οδηγίες αυτές, είναι βέβαιο πως κάθε συντονιστής/εμψυχωτής ομάδας ανάγνωσης θα βρει πολύ σύντομα τα δικά του σημεία επαφής με τα παιδιά!
Είμαστε στη διάθεσή σας, για να συζητήσουμε οποιαδήποτε σκέψη, δυσκολία ή απορία σάς δημιουργηθεί και να ανταλλάξουμε ιδέες.

Καλή αρχή!

Ως επίμετρο…
Τα απαράγραπτα δικαιώματα του αναγνώστη:

- *το δικαίωμα να μη διαβάζουμε*
- *το δικαίωμα να πηδάμε σελίδες*
- *το δικαίωμα να μην τελειώνουμε ένα βιβλίο*
- *το δικαίωμα να ξαναδιαβάζουμε*
- *το δικαίωμα να διαβάζουμε οτιδήποτε*
- *το δικαίωμα να διαβάζουμε οπουδήποτε*
- *το δικαίωμα να τσαλαβουτάμε*
- *το δικαίωμα να διαβάζουμε μεγαλόφωνα*
- *το δικαίωμα να σωπαίνουμε*

Ντανιέλ Πενάκ

Προτεινόμενη βιβλιογραφία

Ποσλανιέκ, Κριστιάν, *Να δώσουμε στα παιδιά την όρεξη για διάβασμα*, Εκδόσεις Καστανιώτη, Αθήνα 1991 (εξαντλημένο, μόνο σε βιβλιοθήκες) (περιέχει ενδιαφέρουσες εμψυχώσεις για τους τρόπους λειτουργίας των ομάδων)

Πενάκ, Ντανιέλ, *Σαν ένα μυθιστόρημα*, Εκδόσεις Καστανιώτη, Αθήνα 1996 (βιβλίο για την προσέγγιση των νεαρών αναγνωστών - μιλάει για σοβαρά πράγματα με απλό τρόπο)

Σπινκ, Τζων, *Τα παιδιά ως αναγνώστες*, Εκδόσεις Καστανιώτη, Αθήνα 1990 (περισσότερο θεωρητικό βιβλίο)